
Paikka Liedon seurakuntatalo, Mestarinsali

Aika 28.11.2018 klo 18.00-20.02

Osanottajat

1. Ala-Uotila Sinikka
2. Frantti Sirkka-Liisa
3. Heikkilä Martti
4. Heininen Jaakko
5. Heino Noora
6. Johto Kaisa
7. Jokila Tellervo
8. Järvinen Anna
9. Karvala Leena
10. ~~Kvarnberg Outi~~ (POISSA)
11. Lehti Eliisa
12. Leppänen Soili
13. Mikkonen Seppo
14. Mustamäki Esa
15. Mäkinen Minna (poistui klo 19.55 § 37 käsittelyn aikana)
16. Mäkitalo Matti
17. ~~Nieminen Pentti~~ (POISSA)
18. ~~Nurmi Aine~~ (POISSA)
19. ~~Nurmi Kirsi~~ (POISSA)
20. Paavilainen Timo
21. ~~Peltola Mari~~ (POISSA)
22. Peltola Paula
23. Pilpola Juhani
24. ~~Sinokki Marjo~~ (POISSA)
25. Tenhunen Pertti
26. Tuominen Marjatta
27. Ylikännö Minna

Kutsutut varavaltuutetut Lehtonen, Jari
Punkkinen, Risto

Muut läsnä olevat Leppänen Risto, kirkkoherra
Ilonen Markku, talouspäällikkö
Koski Sari, sihteeri

Allekirjoitukset

Seppo Mikkonen
puheenjohtaja

Sari Koski
sihteeri

Pöytäkirjan
tarkastus

Liedossa / 2018 Liedossa / 2018

Jaakko Heininen
pöytäkirjan tarkastaja

Noora Heino
pöytäkirjan tarkastaja

KV § 27 KOKOUKSEN AVAUS JA ALKUHARTAUUS

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhartauden.

KV § 28 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

KJ luku 8 § 5, mom. 1-2:

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloineen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

KJ 7:3,1:

Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle. Saatuaan jäseneltä tai muuten luotettavan tiedon esteestä, puheenjohtajan tulee kutsua varajäsen hänen sijaansa.

Kirkkovaltuuston työjärjestys § 2:

Kun valtuutetulla on tilapäinen este, hänen varajäsenelleen on viipymättä lähetettävä kutsu kokoukseen. Kutsu on toimitettava, mikäli mahdollista, kirjallisesti. Sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt esteen, varajäsen ryhtyy toimimaan estyneen tilalla.

A

Kokousta koskeva kuulutus on ollut yleisesti nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 20.11.2018 lähtien ja julkaistu Turun Tienoo – lehdessä 22.11.2018 ja Auranmaan Viikkolehdessä 23.11.2018. Kokouskutsu/asialista ja esityslista liitteineen on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille 20.11.2018.

Kokouskuulutus Liite 1 / 2018

B

Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan esteellisyydet
Läsnä 23 / 27

Poissa:	Syy:	Varalla:
Nieminen, Pentti	henkilökohtainen syy	Lehtonen, Jari
Sinokki, Marjo	työeste	-
Peltola, Mari	henkilökohtainen syy	Punkkinen, Risto
Nurmi, Aino	henkilökohtainen syy	-
Nurmi, Kirsi	henkilökohtainen syy	-
Kvarnberg, Outi	henkilökohtainen syy	-

KV 28.11.2018

Esitys: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei valitusoikeutta.

KV § 29

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT

Pöytäkirjan tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä, ellei ole tiedossa esteitä. Pöytäkirja tarkastetaan 29.11.2018. Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat kirkkovaltuutetut Jaakko Heininen ja Noora Heino.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Liedon kirkkoherranvirastossa 30.11.-31.12.2018 viraston aukioloaikoina ja ilmoitus tästä on nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 20.11.-31.12.2018.

KV 28.11.2018

Esitys: Pöytäkirjan tarkastajiksi ja tarvittaessa äänenlaskijoiksi valitaan Jaakko Heininen ja Noora Heino.

Kirkkovaltuuston päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi ja tarvittaessa äänenlaskijoiksi valittiin Jaakko Heininen ja Noora Heino.

Ei valitusoikeutta.

KV § 30
TYÖJÄRJESTYS

KJ 8 luku § 5 mom. 3:

Jos asia on kiireellinen, eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, kirkkovaltuusto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

KV 28.11.2018

Esitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi puheenjohtajan otettua muihin asioihin kirkkovaltuutettu Eliisa Lehden ”aloitteen” ja kirkkovaltuutettu Jaakko Heinisen ”kiinteistönhoidon järjestäminen” sekä ilmoitusasioihin kirkkovaltuutettu Soili Leppäsen ”alttariliina” ja talouspäällikkö Markku Iloksen ”seurakuntatalon AV-laitteet”.

Ei valitusoikeutta.

KV § 31
UUODEN 2018 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Viite: KN 7.11.2018 § 205

Oheisessa esityslistan liitteen mukaisessa taulukossa on laskelma vuoden 2018 talousarvion investointikustannusten toteutumisesta kohteittain tammikuusta 2018 syyskuuhun 2018, sekä arvio koko vuoden 2018 toteutumisesta.

Vuodelle 2018 on varauduttu toimitilahankkeeseen yhteensä 1.260.000 eurolla. Toimitilaa rakennetaan parhaillaan ja tällä hetkellä 1-9.2018 kustannuksista on toteutunut 532.382 euroa. Koko tilikauden toteuma-arvio on 1.000.000 euroa. Toimitilainvestoinnista jää tänä vuonna toteutumatta arviolta 260.000 euroa, koska työt eivät ole tässä kohtaa siinä vaiheessa, kun talousarviota laadittaessa arvioitiin. Seurakuntatalon peruskorjausta ei aloitettu tänä vuonna. Suunnitellun varastorakennuksen hankinta on ajankohtaista myöhemmin, toiseen paikkaan ja toisenlaisessa muodossa. Samoin Halssin majoitusrakennuksen investointi on edessä vasta vuonna 2019-2020.

Pyöräkuormaaja hankittiin. Kalustemäärärahaa ei käytetty. Tarvasjoen pappilaan tehtiin suunnitelmia jätevesi- ja muun saneerauksen osalta, mutta vain alle tuhannella eurolla. Tarvasjoen pappilaan suunniteltua talousarviossa ollutta jätevesijärjestelmän saneerausta tai muitakaan investointeja ei näillä näkymin toteuteta. Rakennus pyrittäneen myymään nykyisessä kunnossaan.

Liedon kirkon peruskorjauksessa on hankesuunnitelman kustannukset ovat toteutuneet, mutta varsinainen suunnittelu ja toteutus alkaa vasta tulevina vuosina.

Esityksen valmistelija; talouspäällikkö

Taluspäällikön päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2018 investoinnit oheisen liitteen mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua – valmistelu

Lisätiedot: taluspäällikkö Markku Ilonen

KV 28.11.2018

Esityslistan liite II: Investoinnit 2018

Esitys:

Kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2018 investoinnit oheisen liitteen (pöytäkirjan LIITE 2) mukaisesti.

Kirkkovaltuuston päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: valitusoikeus: KL 24:4.

Lisätiedot: taluspäällikkö Markku Ilonen

KV § 32

HAUTAPAIKKAMAKSUT 2019

Viite: KN 17.10.2018 § 185

Hautapaikkamaksujen suuruudesta päättää kirkkovaltuusto ja ne on mahdollista määrittää hautausmaakohtaisesti.

	EUR
<u>Arkkuhauta 25v</u>	
lietolainen	250
ulkopaikkakuntalainen	1000
<u>Uurnahautapaikka 25 v</u>	
lietolainen	100
ulkopaikkakuntalainen	500

Lietolaisille rintamamiestunnuksen omaaville ja miinanraivaajille puolisoineen hautapaikkamaksu Hallinta-ajan jatkaminen normaalin hinnoittelun mukaisesti	0
Hautapaikan hallinta-ajan pidennys 25v tai jos lyhyempi aika 10 € / vuosi	250
<u>Muistolehto</u>	
lietolainen	0
ulkopaikkakuntalainen	100
Nimilaatta Keisvuoren hautausmaalla (sis. laatan ja kaiveruksen)	80
Nimilaatta Tarvasjoen hautausmaalla (sis. laatan ja kaiveruksen)	160

Esityksen valmistelija; talouspäällikkö

Talouspäällikön päätösesitys:
Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että hautapaikkamaksut vuodelle 2019 ovat yllä olevan mukaiset.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta (valmistelu)

Lisätiedot: talouspäällikkö Markku Ilonen

KV 28.11.2018

Esitys: Kirkkovaltuusto hyväksyy hautapaikkamaksut 2019 edellä esitetyn mukaisesti.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: valitusoikeus: KL 24:4.

Lisätiedot: talouspäällikkö Markku Ilonen

KV § 33

**TALOUSARVIO VUODELLE 2019 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2020-2021**

KN 7.11.2018 § 201

Ark. 2.1.1

Kirkkovaltuusto on 31.5.2018 vahvistanut Liedon seurakunnan tuloveroprosentiksi 1,35 %.

Liedon seurakunnan vuoden 2018 kirkollisverokertymän odotetaan olevan 3.494.000 euroa, joka on noin 71.000 euroa kuluvaan vuoden talousarviota ja noin 25.000 euroa vuoden 2017 tilinpäätöstä parempi. Kirkkohallituksen ennusteissa seurakuntamme kirkollisverotuloihin odotetaan vuonna 2019 kuluvaan vuoteen verrattuna korotusta 7,1 %. Myös vuoteen 2025 asti odotetaan verotuloihin korotusta vuosittain 2,3 – 4,3 %.

Toimintakulujen odotetaan pysyvän lähivuosina kuitenkin nykyisellä tasolla tai kasvavan vain hieman. Verotulojen kasvun myötä, kulukurin vallitessa, toiminta- ja vuosikatteen odotetaan kasvavan. Tilikauden tuloksen odotetaan olevan sekä talousarvio- että taloussuunnitelmavuosina jonkin verran ylijäämäinen. Säästöliekillä ei kuitenkaan edetä sen enempää henkilöstön kuin kiinteistöjenkään osalta vaan niihin panostetaan jatkossakin merkittävästi. Resurssit on vain osattava kohdentaa entistä tehokkaammin.

Seurakunnalla on edessään merkittäviä investointihankkeita lähivuosina. Jo käynnissä oleva toimitilahanke samoin kuin vuonna 2020 alkavaksi suunniteltu kirkon remontti luovat omat haasteensa sekä rahoitukseen että toimintaan. Rahoittamalla investointihankkeita maltillisesti vieraalla pääomalla varmistetaan rahoituksen riittävyys ja säästöjen säilyminen. Riittävästä tulo-rahoituksen tasosta on pidettävä kaikessa toiminnassa huolta. Talousarvion rahoituslaskelmasta ilmenee lähivuosien rahavirtojen kehitys tarkemmin.

Esityksen valmistelija; talouspäällikkö

Taluspäällikön päätösesitys:

Kirkkoneuvosto käsittelee talousarvioesityksen vuodelle 2019 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2021 ja esittää sen edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely: Juhan Heinonen esitti talousarvion luku 5. Investointiosaan lisäinvestoinniksi varastotilaa Vanhan seurakuntatalon korvaavaksi tilaksi. Kaisa Johto ja Pertti Tenhunen kannattivat tätä. Keskustelun aikana taluspäällikkö esitti, että investointiosaan lisätään seuraava rivi:

	TA2019	TS2020	TS2021
Varastotilavaraus	60 000	60 000	

Kirkkoneuvosto hyväksyi tämän lisäyksen yksimielisesti.

Kirkkoneuvosto kävi läpi talousarvion ja teki siihen pieniä teknisiä korjauksia.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta - valmistelu

Lisätiedot: talouspäällikkö Markku Ilonen

KV 28.11.2018

Esityslistan liite III: Talousarvio 2019 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020-2021

Esitys: Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvioesityksen vuodelle 2019 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2021

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: valitusoikeus: KL 24:4.

Lisätiedot: talouspäällikkö Markku Ilonen.

KV § 34

KIRKON HANKESUUNNITELMA JA TEOLOGINEN TAUSTASELVITYS

Viite: KN 17.10.2018 § 178

Liedon kirkon remontin tarpeesta on hallintoelimissä keskusteltu vuoden 2015 alusta lähtien. Impulssina remontille oli kirkon lämmitysjärjestelmän uusiminen ja kirkon peruskorjauksen tarpeiden arviointi. Tätä tarkoitusta varten kirkkoneuvosto perusti kirkon remonttia koskevan työryhmän, joka tutustui lähialueilla tehtyihin kirkon remontteihin.

Seurakunta on paitsi taloudellisesti valmistautunut remonttiin, myös järjestänyt useita avoimia seminaareja, kirkkohallituksen ja museoviraston asiantuntijavierailuita sekä kerännyt seurakuntalaisten odotuksia ja toiveita kirkon remonttiin liittyen.

Kirkkoneuvosto on tehnyt seuraavat kirkon remonttia koskevat päätökset: kirkkoneuvosto päätti 7.5.2015 kokouksessa perustaa Liedon kirkon peruskorjaustoimikunnan; vuonna 2016 kirkkoneuvosto päätti tilata Liedon Pyhän Pietarin kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelman Ins.tsto Jouko Sjöbergiltä ja tämän vuoden keväällä 12.4.2018 kirkkoneuvosto päätti tilata Hiljaisuuden ystävät ry:ltä kirkkotilaa koskevan teologisen taustaselvityksen.

Alkuperäisenä tarkoituksena oli, että kirkon remontti olisi käynnistynyt vuoden 2019 alusta. Hankesuunnitelman viivästyminen ja toisaalta seurakunnan monitoimitilan rakentaminen aiheuttivat kuitenkin sen, että kirkon remonttia päätettiin siirtää alkavaksi vuonna 2020.

Kirkkotilaa koskevissa seminaareissa ja asiantuntijakuulemisista on käynyt selväksi, että kirkkotiloja koskeva ajattelu elää Euroopassa murrosta. Tämän saman havainnon on tehnyt myös kirkolliskokous, jonka tulevaisuusselonteossa yksi painopiste on kirkkotilojen kehittämistyö siten, että kirkkotilat voisivat entistä paremmin palvella seurakuntien muuttuneita tarpeita.

Prosessin aikana Liedon kirkon remontti on saanut kiitettävästi kokonaiskirkollista asiantuntijatukea. Asia on noussut esille hiippakunnallisissa yhteyksissä ja aiheen tiimoilta on myös käynnistynyt kehittämishanke arkkhiippakunnan tuomiokapitulin kanssa. Lisäksi seurakuntapastori Outi Tukia-Takala on ottanut Liedon kirkkotilan käytön ylemmän pastoraalitutkinnon opinnäytetyönsä aiheeksi.

Liedon kirkkotilan remontti on viivästynyt, mutta samalla on järjestynyt aikaa ymmärtää millaisen murroksen keskellä kirkkotilojen osalta elämme. On saatu koko valtuustokausi aikaa jäsentää ajatuksia ja hahmottaa, millaista kirkkotilaa Liedossa tarvitaan. On ensisijaisen tärkeää ymmärtää, ettei Liedon kirkko ole katedraali, vaan pieni keskiaikainen harmaakivikirkko, vaatimaton Jumalan huone, mutta juuri sellaisenaan uniikki, lietolaisille tärkeä ja toimiva kirkko sekä kiinnostava remonttikohde.

Prosessin aikana saadun palautteen ja käytyjen keskustelujen myötä on löytynyt remonttia ohjaavaksi normiksi kaksi pääperiaatetta. Ensinnä remontissa haluttaisiin säilyttää ja varjella Liedon harmaakivikirkon keskiaikaista pyhyyttä ja toiseksi etsiä esteetöntä ja monikäyttöistä tulevaisuuden jumalanpalvelustilaa.

Kirkkoneuvosto tilasi Insinööritoimisto Jouko Sjöbergiltä hankesuunnitelman kesäkuussa 2016. Hankesuunnittelun osana oli tarkoituksena tehdä paitsi rakennushistoriallinen selvitys myös toteuttaa seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden sekä seurakuntalaisten kuuleminen.

Insinööritoimisto Jouko Sjöbergin laatima hankesuunnitelma Liedon harmaakivikirkon remontoimisesta valmistui vasta syyskuussa 2018. Hankesuunnitelmassa Sjöberg tuo esille yhden sisätilaa koskevan ratkaisun sekä lisäksi pohtii rakennusteknisiä ratkaisuja. Lisäksi Sjöberg on laatinut kirkkotilasta vaihtoehtoisia pohjaratkaisuja, joita hän esittelee kirkkoneuvoston puheenjohtajistolle 11.10.2018 ja edelleen kirkkoneuvostolle 17.10.2018.

Hankesuunnitelma on tärkeä paperi erityisesti rakennusteknisten seikkojen näkökulmasta, mutta valitettavasti seurakunnan kirkkotilalle asettamien toiveiden ja lähtökohtien kuuleminen ei hankesuunnitelmassa ja sen prosessissa onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla. Hankesuunnitelma ei myöskään ole keskittynyt, eikä sen ollut tarkoituskaan, kirkkotilaa koskeviin teologisiin kysymyksiin.

Kirkkoneuvosto piti tärkeänä, että kirkkotilan kehittämistä koskien on tarvetta laatia myös teologinen taustaselvitys. Tätä varten kirkkoneuvosto päätti 12.4.2018 tilata teologian tohtori Mika KT Pajuselta teologisen taustaselvityksen kirkon remontin tarpeisiin. Tavoitteena oli, että kirkkotilaan tehtäviä muutoksia arvioitaisiin ennen muuta jumalanpalveluselämän tarpeista käsin.

Kirkkoneuvoston jäsenille, seurakunnan työntekijöille ja arkkihiippakunnan tuomiokapitulin edustajille tarjottiin mahdollisuutta tutustua Pajusen esittämiin näkökohtiin 2.10.2018 järjestetyssä tilaisuudessa.

Pajunen lähtee liikkeelle ennen muuta jumalanpalveluksen viettoa koskevista näkökohdista ja pyrkii säilyttämään kirkon keskiaikaisen pyhyden. Siksi hänen taustaselvitystään on suunnittelussa ajatuksellisesti pidettävä ensisijaisena.

Suunnittelun kannalta on tärkeää, että pian valittavaksi tuleva arkkitehtitoimisto saa perehdyttäväksi paitsi edellä mainitut rakennushistorialliset selvitykset myös seurakunnan tarpeista nousevat kirkkotilaa koskevat pohja-ajatuksiset ja periaatteet.

Teologisia lähtökohtia käsittelevässä kirkkotilaseminaarissa 2.10.2018 suunnittelun keskeisiksi periaatteiksi muodostuivat seuraavat sisätilan järjestämistä koskevat näkökohdat, jotka otetaan harkittaviksi:

- Altтари sijoitetaan ristin juurelle, calvario-ryhmän kohdalle.
- Kasteallas palautetaan alkuperäisen kastealtaan paikalle, itä-länsi akselilla ja kirkon länsipuolelle (teologinen taustaselvitys sivut 13 ja 15).
- Saarnatuoli/lukupulpetti sijoitetaan kastepaikan yhteyteen, sen länsipuolelle (teologinen taustaselvitys sivut 14 ja 15).
- Lattian tasoeron poistaminen.
- Siirrettävät penkit tai istuimet sekä muut kirkkotilan kalusteet (myös saarnatuoli/ lukupulpetti ja kasteallas).
- Luonnonvalon maksimoiminen.
- Urkuparven poistaminen tai uudelleen muotoileminen.
- Urkujen sijoittaminen alttarin läheisyyteen, joko pohjois- tai eteläseinälle.
- Selvitetään ja arvioidaan digitaaliurkujen mahdollisuutta.
- Pikkukirkosta tehdään lasiseinällä erotettava kappelitila.
- Esteettömälle wc-tilalle etsitään eri ratkaisuja (kirkon takaosa, asehuone, kellotapuli, ulkopuolella oleva tila)
- Remontin yhteydessä arvioidaan myös kellotapulien tarjoamat lisämahdollisuudet kirkkotilaa koskevia ratkaisuja haettaessa.

Sjöbergin vaihtoehto C on edellä mainitut kriteerit huomioon ottaen tarkoituksenmukaisin.

Suunnitelmien etenemisen ja prosessin sujuvuuden vuoksi on olennaista, että myös kirkkovaltuusto antaa lausunnon kirkkotilan kehittämistä koskevista suuntalinjoista ja keskeisistä periaatteista. Kirkkotilaa koskevat konkreettiset ratkaisut tapahtuvat vasta arkkitehtien ja rakennesuunnittelijoiden tarkempien piirustusten ja suunnitelmien sekä museoviraston lausunnon pohjalta. Kirkon remonttia koskevat suunnitelmat käsitellään Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulissa ja lupaviranomaisena toimii Kirkkohallitus.

Esityksen valmistelija; kirkkoherra

Kirkkoherran päätösesitys:

Kirkkoneuvosto:

1. kuulee Jouko Sjöbergin hankesuunnitelmaa koskevat täydentävät ja vaihtoehtoiset pohjaratkaisut sekä käy yleiskeskustelun kirkon remonttiin liittyen,
2. saattaa hankesuunnitelman ja sen eri pohjaratkaisut sekä teologisen taustaselvityksen kirkkovaltuuston tietoon,
3. esittää kirkkovaltuustolle, että Mika KT Pajusen teologisessa taustaselvityksessä esitetyt ehdotukset ja oheisessa esittelyssä listatut näkökohdat otetaan Liedon kirkkotilan suunnittelun pohja-ajatuksiksi.

Käsittely: Kokouksen alussa Jouko Sjöberg esitteli eri vaihtoehtoja kirkkotilan suunnittelun pohjaksi. Keskustelun pohjalta kirkkoherra täydensi päätösesitystään.

Kirkkoherran muutettu päätösesitys:

Kirkkoneuvosto:

1. kuulee Jouko Sjöbergin hankesuunnitelmaa koskevat täydentävät ja vaihtoehtoiset pohjaratkaisut sekä käy yleiskeskustelun kirkon remonttiin liittyen,
2. saattaa hankesuunnitelman ja sen eri pohjaratkaisut sekä teologisen taustaselvityksen kirkkovaltuuston tietoon, ja toteaa, että avoin kirkkotilaseminaari pidetään 22.11.2018 klo 18
3. esittää kirkkovaltuustolle, että Mika KT Pajusen teologisessa taustaselvityksessä esitetyt ehdotukset ja Jouko Sjöbergin vaihtoehto C:n sekä oheisessa esittelyssä listatut näkökohdat otetaan Liedon kirkkotilan suunnittelun pohja-ajatuksiksi.

Minna Mäkinen poistui klo 19.05.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus kirkkoneuvostolle

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

KV 28.11.2018

Esityslistan liite IV: Mika KT Pajusen teologinen taustaselvitys

Esityslistan liite V: Insinööritoimisto Jouko Sjöbergin Liedon kirkon korjaustyö hankesuunnitelma 2018

Esityslistan liite VI: Jouko Sjöbergin pohjaluonnos C

Esitys:

Kirkkovaltuusto

1. tutustuu hankesuunnitelmaan (pöytäkirjan LIITE 3) ja sen eri pohjaratkaisuihin sekä teologisen taustaselvitykseen (pöytäkirjan LIITE 4),
2. päättää, että Mika KT Pajusen teologisessa taustaselvityksessä esitetyt ehdotukset ja Jouko Sjöbergin vaihtoehto C:n (pöytäkirjan LIITE 5),

sekä oheisessa esittelyssä listatut näkökohdat otetaan Liedon kirkkotilan suunnittelun pohja-ajatuksiksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: valitusoikeus: KL 24:4.

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

KV § 35

VALTUUSTOALOITE

Viite: KN 19.9.2018 § 164; KV 31.5.2018 § 23

Aloite:

”Seurakunnan hallintokulttuuri ja sen kehittäminen

Aika ajoin seurakunnassa on palattava seurakunnan hallinnon peruskysymysten äärelle. Avoimuuden toivoisi olevan seurakunnan päätöksenteon ja kaiken toiminnan lähtökohta. Uusi toimitilahanke herätti paljon kysymyksiä juuri avoimuudesta.

Seurakunnalla on edessään paljon rakennuksiin liittyviä hankkeita ja korjaustarpeita sekä muita toimitilakysymyksiä. Uusi toimitilarakennus, kirkon remonti, Liedon ja Tarvasjoen pappiloiden kunto ja tulevaisuus, Halssin leirikeskuksen vanhan majoitusrakennuksen korjaus tai uudisrakennus varsinkin nuorten toimintaa ajatellen, Aseman seurakuntakodin ja muiden eri paikoissa olevien toimitilojen tulevaisuus sekä diakoniat toiminnan jatko Poukamassa.

Supistetaanko toimintaa tai luovutaanko kokonaan jostain toiminnasta? Miten käy toiminnan eri puolilla kuntaa – muualla kuin Liedon keskustassa? Loppuuko päiväkerho-toiminta? Joudutaanko henkilöstöä vähentämään? Aiotaanko kiinteistöjä myydä? Onko odotettavissa alijäämäisiä tilinpäätöksiä? Pitääkö varautua talouden tasapainottamisohjelmaan? Nouseeko kirkollisveroprosentti? Asioista pitää voida puhua niiden oikeilla nimillä. Matkan varrella esiin tuleviin kysymyksiin pitää etsiä vastaukset. Avoimuus tai sen puute ja vaihtoehtottomuus tuntuu kaikissa prosesseissa aina kirkkovaltuuston päätöksiin saakka. Riskien arviointi ja vaihtoehtojen pohdinta kuuluu normaaliin hallintoon. Olenaisista ja päätöksentekoon ratkaisevasti vaikuttavista asioista ja muutoksista tulisi kertoa ajoissa. Hankkeista on laadittava kunnan hankesuunnitelmat ja tarjouspyyntöasiakirjat tulee olla päättäjien tiedossa. Ratkaisuja tulee suunnitella harkiten annetuissa rajoissa pysyen. Jos ei pysytä, niin on pysähdyttävä miettimään vaihtoehtoja. Vaihtoehtottomuus ei useinkaan tuo parhaita lopputuloksia.

Seurakunnan ylimmän päättävän elimen – liian harvoin kokoontuvan kirkkovaltuuston – tehtäväksi jää yhä enemmän olla kumileimasin.

Ehdotus. Seurakunta selvittää miten avoimuutta tulisi lisätä ja miten projektin-hallintaa tulisi parantaa. Lisäksi tulee selvittää mikä on meneillään olevien ja tulossa olevien rakennus- ja kiinteistöhankeiden vaikutus seurakunnan toi-mintaan ja talouteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Liedossa 31.5.2018
Eliisa Lehti
kirkkovaltuutettu”

Kirkkovaltuutettu Eliisa Lehden valtuustoaloite ”Seurakunnan hallintokulttuuri ja sen kehit-täminen” sisältää runsaasti strategisesti tärkeitä kysymyksiä ja yleisluontoisia huolenaihei-ta.

Vuosittain virallisten kokousten lisäksi järjestettävät luottamuselinten ja työntekijöiden yh-teiset iltakoulut ovat oivallisia mahdollisuuksia käsitellä edellä mainittuja hallintoa, kiinteis-töjä, henkilöstöä ja toimintaa koskevia periaatelinjauksia. Kirkkovaltuusto on viime vuosina kutsuttu useamman kerran keskustelemaan seurakunnan taloutta, kiinteistöjä ja toimintaa koskevista linjauksista.

Lisäksi edellä mainittuja kysymyksiä on tarpeen linjata seurakunnan pitkántähtäimen suunnitelmissa. Seurakunnan hallinto- ja henkilöstöasioita koskevia periaatteita on linjattu pidempiaikaisesti seurakunnan Hallinto- ja henkilöstösuunnitelmassa vuodelta 2016 ja toiminnan kannalta seurakunnan Yhdessä -strategiassa.

Konkreettisesti - myös Lehden aloitteessaan mainitsemat – asiat etenevät osana normaalia seurakunnan päätöksentekoprosessia, erityisesti ja laajemmin niin tapahtuu päätettä-essä vuosittain seurakunnan toiminnasta ja taloudesta.

Esityksen valmistelija; kirkkoherra

Kirkkoherran päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuutettu Eliisa Lehden aloite on loppuunkäsitelty ja toteaa, että aloitteessa esiin nostamat kysymykset ovat osa jokavuotis-ta seurakunnan Toiminta- ja talousarviota koskevaa työskentelyä.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta - valmistelu

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

KV 28.11.2018

Esitys:

Kirkkovaltuusto toteaa, että kirkkovaltuutettu Eliisa Lehden aloite on loppuunkäsittely ja, että aloitteessa esiin nostamat kysymykset ovat osa jokavuotista seurakunnan Toiminta- ja talousarviota koskevaa työskentelyä.

Kirkkovaltuuston päätös: Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhaku: valitusoikeus: KL 24:4.

Lisätiedot: kirkkoherra Risto Leppänen

**KV § 36
MUUT ASIAT**

§ 36.1 Aloite:

Kirkkovaltuutettu Eliisa Lehti luki seuraavan tekstin:

”Aloite kirkkoneuvoston kokousten esityslistojen julkaisemisesta

Seurakuntavaalien yhteydessä herää aina mielenkiinto seurakuntaa kohtaan. Ihmiset ovat kiinnostuneita seurakunnan toiminnasta, valmisteilla olevista asioista, päätöksenteon avoimuudesta ja julkisuudesta. Seurakuntalaisten tietoisuutta seurakunnan asioista tuleekin lisätä.

Aloite:

Kirkkoneuvoston kokousten esityslista julkaistaan etukäteen seurakunnan kotisivuilla ja kirkkoherranvirastossa siltä osin, kun käsiteltävät asiat ovat julkisia. Lain mukaan salassa pidettävää tietoa ei julkaista.

Liedossa 28.11.2018

Eliisa Lehti”

Kirkkovaltuuston päätös:

Aloite merkitään tiedoksi ja lähetetään kirkkoneuvoston käsiteltäväksi.

Ei valitusoikeutta.

§ 36.2 ”Kiinteistönhoidon järjestäminen”

Kirkkovaltuutettu Jaakko Heininen ja seurakunnan kiinteistönhoidon järjestäminen.

Jaakko Heininen totesi, että aikanaan kiinteistön huoltaminen ja salaojien rakentaminen asianmukaisesti olisi säästänyt seurakunnan todennäköisesti Vanhan seurakuntatalon purkamiselta ja sitä kautta uuden toimitilan rakentamisesta.

Hän peräänkuulutti systemaattista kiinteistöhoitoa. Pitkän aikavälin suunnittelua ja myös tehdyn suunnitelman seurantaan niin, että selvitetään vuosittain mitä on tehty ja miksi jokin suunniteltu asia on jäänyt tekemättä sekä miksi merkitään myös miksi näin on käynyt. Tä-
hän tarvitaan kiinteistönhoidon kunnossapito-ohjelmaa. Jaakko Heininen kysyi mikä on seurakunnan tilanne tämän asian suhteen tällä hetkellä.

Taluspäällikkö Markku Ilonen oli tyytyväinen siihen, että tämä asia tuli esille. Hän vastasi, että kirkkoneuvostoon on tulossa tähän liittyen esitys, joka tuo lisää panostusta kiinteistöhoitoon. Tällä hetkellä kiinteistönhoidon seuranta tehdään excel-kirjanpitoa, mutta Heinisen tarkoittama ohjelma olisi ehdoton edellytys hyvään kiinteistöhoitoon myös Liedon seurakunnassa.

Kirkkovaltuuston päätös:

Jaakko Heinisen huoli seurakunnan kiinteistönhoidon tilanteesta merkitään tiedoksi samoin kuin taluspäällikön vastaus.

Ei valitusoikeutta.

KV § 37 ILMOITUSASIAT

Ilmoitus kirkkovaltuuston jäsenten vaalin tuloksesta
Ark. 0.8.1

Luottamushenkilöiden tehtävään perehdyttäminen ja järjestäytymiskokous
15.1.2019 klo 18 Liedon seurakuntatalolla

Alttariliina

Kirkkovaltuutettu Soili Leppänen toi esiin, että seurakuntalaisilla olisi halukkuutta tehdä alttariliinaan yhdistäen nyplättyä pitsiä. Olisiko tämä mahdollista?

Kirkkoherra Risto Leppänen totesi, että uutta kirkkotilaa suunnitellessa kirkkotekstiilejä mietitään ja varmasti näihin liittyen esiin tulee kriteerejä kirkkotilan tekstiileihin.

Seurakuntatalon AV-laitteet

Taluspäällikkö Markku Ilonen totesi, että aikanaan valtuustoaloitteessa esiin tullut tarve siihen, että seurakuntatalon AV-laitteiston välttämättömät korjaukset pitää tehdä. Nämä korjaukset on nyt tehty.

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Seppo Mikkonen kiitti valtuutettuja heidän neljän vuoden työstään.

Kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Martti Heikkilä kiitti kirkkovaltuuston puheenjohtaja Seppo Mikkosta tekemästään työstä.

**KV § 38
VALITUSOSOITUS**

Puheenjohtaja antoi seuraavan valitusosoituksen:

Seurakunta
LIETO

Kirkkovaltuusto

Kokouspäivämäärä: 28.11.2018
Pykälät 27-39

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla ryhtyä julkisista hankinnoista annetun lain mukaiseen hakemusmenettelyyn, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	Pykälät: 27, 28, 29, 30, 36, 37, 38, 39.
	Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 mom:n, Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet
	Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Pykälät:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	Valitusaika:
	Kirkollisvalitus, pykälät : 31, 32, 33, 34, 35. Hallintovalitus, pykälät - Turun hallinto-oikeus Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 TURKU Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU Telefax: 029 - 5642414 Sähköposti: turku.hao@om.fi	30 päivää
	Kirkollisvalitus alustusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:	Valitusaika 30 päivää
	Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli Käyntiosoite: Hämeenkatu 13 4 krs Postiosoite: PL 60, 20501 TURKU Telekopio: 02 - 279 7000 Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi	30 päivää
	Kirkkohallitus, pykälät: PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi Opetusministeriö, pykälät PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: opmkirjaamo@minedu.fi	30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi	

	<ul style="list-style-type: none"> - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmän liitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valitusasiakirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Hankinta-asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi	<p>Hakemusosoitus Asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi</p> <p>Se, jota asia koskee, voi saattaa päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetely julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti.</p> <p>Hakemuksen tekeminen</p> <p>Hakemus on tehtävä kirjallisesti. Hakijan on ennen hakemuksen toimittamista markkinaoikeudelle ilmoitettava hankintayksikölle kirjallisesti oikeestaan panna asia vireille markkinaoikeudessa. Hakemus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon hänen sulkemisestaan tarjouskilpailusta ja sulkemisen perusteista tai tarjouskilpailun ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuteen (hakemusosoitus). Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen tiedot ja hakemusosoituksen tiedoksi, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua niiden lähettämisestä.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Hakemus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00130 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopionumero: (09) 68 405 514</p>
Lisätietoja	kirkkoherra Risto Leppänen p. 050 3269001
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus/hakemusosoitus liitetään pöytäkirjaan.

KV § 39 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 20.02.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Liedon kirkkoherranvirastossa 30.11.-31.12.2018 viraston aukioloaikoina ja tämä ilmoitus kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 20.11.-31.12.2018.

Liedossa 31.12.2018

Sari Koski
ilmoitustaulun hoitaja